

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. IV. An valida sit electio digni omisso digniore in Beneficijs parochialibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

fixum à iure tempus ad beneficia resignata ex causa permutationis conferenda: sed contrarium colligitur ex cōstitutione Greg. XIII. incip. *Humano vix iudicio*, quam refert *Quarant. in ver. Benefic. resignat. publicatio*, ibi, de beneficijs autem, quæ deinceps in manibus ordinariorum collatorum etiã Cardinalium, etiam indulta, & facultates ad hoc ab apostolica sede habentium, ac legatorum etiam de latere, & delegatorum etiam specialium eiusdem sedis extra Romanam curiam resignari etiam ex causa permutationis contigerit, ipsi intra mensem negotium uniuersum admissiois, vel reiectionis resignationis huiusmodi, & (si per eos faciendã erit) provisionis resignati beneficij iuxta apostolicas, & alias canonicas functiones omnino absoluant. ex qua quidem cōstitutione obseruant nonnulli recentiores, quod licet ordinarius debeat infra mensem admittere, vel reijcere Resignationem, nihilominus habet sex menses ad conferendum iuxta canonicas sanctiones, itã vt admissio, & reiectio censeantur restrictæ, & limitatæ ad mensem: at collationis tempus reguletur secundum dispositionem iuris communis in d. cap. nulla de Concess. Præb. & d. constit. Pij V. incip. *In conferendis*, itã *Massobr. in Prax. habent. concurs. requis. 7. dub. 1. quem refert, & sequitur Barbof. p. 3. alleg. 69. num. 51.*

30 His adde, quod neque ad possessionem beneficij per mortem vacantis, & ordinaria auctoritate collati vllum à iure tempus præ-

fixum est, licet possit beneficiarius ad id per Superiorem cogi, & ipso etiam beneficio priuari, vt dicit idem Ricc. in Prax. vt supra par. 2. resolutione 265.

§. IV.

An valida sit electio digni omisso digniore in Beneficijs parochialibus.

31 Communis est opinio, quod huiusmodi electio de digno omisso digniore valida est in foro fori, vt litium occasiones amputentur: quia alias omnis electio posset habere calumniam, itã *S. Th. 2. 2. q. 63. art. 2. ad 3. Barbof. de offic. & pot. Paroch. cap. 2. nu. 98. & de offic. & pot. Episc. p. 3. all. 60. num. 97. ubi citat Sot. lib. 3. de Iust. q. 6. ar. 2. & lib. 10. quest. 2. art. 3. Bann. de Iust. quest. 63. ar. 2. post dub. 3. vers. ad confirmationem Filiuc. tract. 4. de Benefic. capit. 4. à n. 177. Valent. 2. 2. disp. 5. quest. 7. punct. 2. S. secundo queritur vers. secunda assertio Iacob. de Graff. in aur. decis. par. 1. lib. 2. cap. 99. nu. 2. Flamin. de Resign. lib. 10. q. 11. nu. 36. Azor. Instit. mor. p. 2. lib. 6. cap. 15. quest. 1. Rebell. de oblig. Iust. p. 1. lib. 3. q. 4. Rot. decis. 40. par. 1. Recent. & in Eugubina Parochialis S. Venetij 13. Ianuarij 1623. coram Remboldo: grauius tamen peccaret Episcopus conferendo ecclesiam parochialẽ digno omisso digniore, quia in tali casu violatur iustitia distributiua: iura enim præcipiunt, vt parochiales ecclesie dignioribus, ac magis idoneis con-*

ferantur, ut constat ex Conc. Trident. d. sess. 24. cap. 18. & ex citata Constitutione Pij V. incip. In conferendis, & ideo tenebitur digniori damnum resarcire, quod inde illatum illi fuit Sylu. in ver. restitutio 3. q. vlt. vers. Secundo Caiet. 2. 2. quest. 62. ar. 2. ad 4. Grat. decis. Rot. March. 97. quem refert. Ricc. in Collect. decis. 712. par 3. Dian. par. 2. tr. 15. ref. 40. excusabitur tamen Episcopus, si conferat dignioribus in Dicecesi existentibus: non enim tenetur perquirere extra suam, Dicecesim, ut meliores habeat, ut post Caiet. & alios dicit Barbof. d. all. 60. num. 99.

33 Dignior verò in hoc casu non simpliciter dicitur ille, qui doctior est, vel sanctior, sed is qui iuxta munus, & rem, cui præficiendus est, vtilior, & aptior eius ministerio apparet, S. Tho. 2. 2. q. 63. art. 2. Rot. in Ravennaten. Parochialis 2. Decembris 1592. coram Arigonio, & coram Buratt. decis. 22. num. 29. ubi alie decisiones referuntur. in quo multum defertur iudicio Episcopi cap. in presentia de Renunc. vnde non est consideranda solum idoneitas respectu scientiæ, sed etiam respectu ætatis, morum, prudentiæ, & huiusmodi ad Ecclesiã parochialẽ gubernandã, ut constat ex Concil. Trident. d. sess. 24. c. 18. aliquando enim minus sciens, & minus sanctus melioribus præferendus est, quando magis conferre potest ad bonum commune propter potentiam, vel industriam sæcularem, vel propter aliquid hu-

iusmodi S. Thom. loco cit. d. ar. 2.
34 Quare nobilem ignobili præferendum esse dicit Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 554. Barbof. d. all. 60. num. 101. ubi refert. itã tenuisse Rot. decis. 61. par. 1. Recentif. quia homines, & iura nimium tribuunt nobilitati l. 2. C. de offic. di. uer. Iud. l. potioris C. de off. Rect. Prouinc. item minus doctus, modò idoneus, cuius prudentia, ac mores sunt noti, præferendus est doctiori, cuius vita ignoratur, ut censuit Sac. Cong. teste Piassec. in Prax. Episc. par. 2. cap. 5. num. 19. Ricc. in Prax. par. 3. ref. 521. Rot. d. decis. 22. numer. 29. coram Buratt.
36 Hinc etiam cuius extraneo ceteris paribus præferri debet, ut in cap. nullus inuitis 61. dist. capit. nõ pro defectu de elect. cap. bona memoria 2. §. intelleximus de Post. Pralat. & docent communiter Doctores, quia cuius in pluribus consuevit esse vtilior quantum ad bonum commune, quia magis diligit ecclesiam, & facilius ad residentiam inducitur S. Tho. loco cit. d. ar. 2. ad 4. latè Barbof. d. par. 3. all. 60. nu. 102.

37 Addit Ricc. in Prax. par. 1. ref. 654. ex decreto Sac. Congr. quod potest etiam ecclesia parochialis illi conferri, qui vnus tantum examinantis suffragium habuerit, si melius iudicio Episcopi ecclesiæ prouideri nequit.

38 In alijs verò beneficijs curam animarum non habentibus licitum est tam in foro externo, quã in foro conscientie eligere dignum. omisso digniore secundum receptam sententiam, quam tenet.

Man.

Naz. de Restit. lib. 2. cap. 2. nu. 172. Ledesm. in Sum. par. 2. tract. 7. c. 2. cōcl. 7. diffi. 15. Gutier. Can. qq. lib. 2. cap. 11. num. 12. Garc. de Benef. par. 7. cap. 16. num. 16. quos refert, & sequitur Dian. par. 2. tr. 15. ref. 38. vers. quarta opinio.

S. V.

Quæ ætas requiratur in electo ad Parochialem ecclesiam.

39 **A**D parochiale beneficium requiritur, quod electus 40 compleuerit annum 24. & attigerit annum 25. atque infra annum à die possessionis pacificè acquisite numerandum ad sacerdotium promoueri debet, alias elapso anno ipso iure nulla etiã monitione præmissa priuatus est beneficio parochiali *cap. licet canon. & cap. commissæ de elect. in 6. & tenetur relinquere beneficium vna cum fructibus etiam ante Iudicis sententiam, si infra annũ ordinatus non fuerit Nau. in man. cap. 25. num. 118. & conf. 12. num. 2. de Rescript. quod procedit etiam si his deinde mota fuerit super beneficio: adhuc enim teneretur sub dicta pœna intra annum sacerdotium suscipere, dum modò per vnum, aut duos menses sine molestia beneficium possederit, vel habeat pacificè exercitium curæ, quamuis non possideat maiorem partem bonorum Sarnen. in reg. de Trienn. q. 53. vers. & ideo.*

41 **Hæc tamen conclusio limita-**

tur 1. quando Parochus legitimo impedimento detentus fuit, nè sacerdotium intra annum susciperet, puta quia Episcopus non potuit, seu noluit ordines conferre propter illitteraturam, vel aliam causam *d. cap. commissæ de elect. in 6. & censuit Sacr. Congr. teste Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 60. num. 84. & tunc cessante impedimento quoadvtrunque forum non alius annus integer dandus est ad sacerdotium suscipiendum, sed tantum temporis, quãto fuit impeditus Nau. conf. 1. de In integr. restit.*

42 Limitatur 2. in Capellania, requirente ordinem sacerdotalem; quamuis enim illam obtinens teneatur infra annum promoueri, tamen si intra dictum tempus promotus non fuerit, nõ priuatur beneficio ipso iure, sed per sententiam, & præmissa monitione superioris *cap. 1. de atat. & qual. Rot. in Tullen. Monasterij S. Mansueti 17. Martij 1597. coram Penia, quam refert Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 367.*

Sed obserua, quod tunc datur annus obtinentibus huiusmodi Capellanas, quando verba foundationis non respiciunt actum collationis, vel præsentationis, secus quando ordo sacerdotalis, requiritur in ipso actu collationis seu præsentationis, vt si dicatur, quod præsentetur sacerdos, seu Capellanus, qui missas celebret, quia tunc nõ datur annus ad suscipiendum sacerdotium, sed requiritur, quod præsentatus de eo tempore sit actu sacerdos, quia